

Практичне завдання на володіння професійними практичними вміннями та навичками

м. Київ

16.04.2025р.

ПІП: Ситников Олександр Анатолійович

ЗАВДАННЯ № 3

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 1

Так.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» Директор Бюро економічної безпеки України очолює Бюро економічної безпеки України та здійснює керівництво його діяльністю, забезпечує виконання покладених на нього завдань, а також видає у межах повноважень накази і розпорядження, надає доручення, що є обов'язковими для виконання працівниками Бюро економічної безпеки України.

Тому наказ відповідає Закону.

Крім того, проведення службових розслідувань це компетентність саме підрозділу внутрішнього контролю.

Так як, відповідно до частини 2 статті 35-1 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» Підрозділ внутрішнього контролю Бюро економічної безпеки України має такі обов'язки як проведення службового розслідування стосовно працівників Бюро економічної безпеки України, а також перевірка інформації, що міститься у зверненнях фізичних та юридичних осіб (у тому числі анонімних), медіа, інших джерелах, у тому числі отриманої через спеціальну телефонну лінію, сторінку в мережі Інтернет, засоби електронного зв'язку Бюро економічної безпеки України, щодо причетності працівників Бюро економічної безпеки України до вчи-

Ситников Олександр Анатолійович

Підпис

Практичне завдання (професійні вміння та навички). 16.04.2025 / Сторінка 1 з 10

нення правопорушень. Анонімні звернення розглядаються за умови, що відповідна інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані та може бути перевірена.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 2

Так. Вбачається наявність дисциплінарного проступку.

Відповідно до частини 3 статті 19 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» на службу до Бюро економічної безпеки України приймаються громадяни України, які відповідають критеріям професійної компетентності та добросовісності, здатні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки.

Згідно статті 21 вказаного Закону, аналітик Бюро економічної безпеки України - це особа, яка має спеціальне звання Бюро економічної безпеки України, основним завданням якої є здійснення кримінального аналізу з метою виконання завдань Бюро економічної безпеки України.

Вказаними діями аналітик порушив ряд принципів та вимог передбачених правилами професійної етики працівників Бюро економічної безпеки України, а також норми та принципи передбачені Законом України «Про запобігання корупції» (адже відповідно до статті 37 вказаний Закон є правовою основою для кодексів чи стандартів професійної етики).

Адже Правила встановлюють основні моральні та професійно-етичні принципи та вимоги до поведінки гласних та негласних штатних працівників, які мають спеціальні звання БЕБ, та осіб, які уклали трудовий договір з БЕБ та його територіальними управліннями (далі - працівники), якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх посадових (службових) обов'язків.

Порушено один з основних принципів це Принцип добросовісності, а саме бути чесним та добропорядним, не допускати переваг приватного інтересу над публічним під час виконання посадових (службових) обов'язків; використовувати своє службове становище лише для виконання своїх посадових (службових) обов'язків і доручень керівників, наданих на підставі та на умовах повноважень, передбачених законами та іншими нормативно-правовими актами; не використовувати службове становище в особистих (приватних) інтересах чи в неправомірних особистих інтересах інших осіб, у тому числі не використовувати свій статус та інформацію про місце роботи з метою одержання неправомірної вигоди, пільг, переваг

для себе чи інших осіб; не розголошувати та не використовувати інформацію, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, у тому числі після припинення своєї діяльності (крім випадків,

Принцип конфіденційності, а саме не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома працівнику в процесі службової діяльності, крім випадків, встановлених законом.

А також принцип дисциплінованості та гідної поведінки.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 3

Ні.

Відповідно до пункту сьомого статті 17 Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» Директор Бюро економічної безпеки України застосовує дисциплінарні стягнення на осіб, які мають спеціальні звання центрального апарату Бюро економічної безпеки України, на підставі рішення дисциплінарної комісії.

Саме на підставі рішення дисциплінарної комісії може бути застосовано дисциплінарне стягнення, а не на підставі службового розслідування як зазначено у фабулі завдання.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 4

Ні.

В діях директора компанії не вбачається ознак кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України.

Так як відповідно до статті 366 КК України - Службове підроблення це складання, видача службовою особою завідомо неправдивих офіційних документів, внесення до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення офіційних документів.

В нашому випадку директор не складав підроблений висновок. Згідно умов завдання: висновок експертизи зовнішньоекономічного контракту проводиться сертифікованими приватними експертами, які отримали сертифікацію державної установи.

Вказана правова позиція щодо складу злочину також підтверджується Постановою Верховного суду від 04 червня 2020 року, у справі № 742/318/18.

Де також зазначено, що виходячи з положень ч. 1 ст. 366 КПК України суб`єктивна сторона злочину, передбаченого цими нормами кримінального закону, характеризується наявністю прямого умислу у винної особи, тобто суб`єкт має чітко усвідомлювати, що він вносить до офіційних документів завідомо неправдиві відомості, вчиняє інше підроблення документів, або складає та видає завідомо неправдиві документи і бажає так чинити.

Об`єктивна сторона службового підроблення полягає в перекрученні істини в офіційному документі, вчиненому службовою особою з використанням свого службового становища.

Відповідно до вимог ст. 91 КПК України подія злочину розуміється як елемент об`єктивної сторони складу злочину, що відбувся у певному часі, місці та певним способом.

Внесення до документів неправдивих відомостей означає включення інформації, яка повністю або частково не відповідає дійсності, до офіційного документа.

В діях директора компанії Н вбачається інший склад злочину, а саме використання завідомо підробленого документа, відповідальність за який передбачена ч. 4 ст. 358 КК України, за який передбачена відповідальність у вигляді штрафу до п`ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або пробаційним наглядом на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 5

Так.

Питання підслідності регулюється КПК України.

Відповідно до частини 3 ст. 216 КПК України:

Детективи органів Бюро економічної безпеки України здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених:

1) статтями 199, 200, 2011, 2013, 2014, 2032, 204, 2051, 206, 212, 2121, 2181, 219, 2201, 2202, 222, 2221, 2231, 224, 229, 231, 232, 2321, 2322, 233 Кримінального кодексу України;

2) статтями 191 (якщо предметом кримінального правопорушення є бюджетне відшкодування), 206-2 , 210, 211 Кримінального кодексу України, у разі якщо досудове розслідування таких кримінальних правопорушень не віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань чи Національного антикорупційного бюро України;

3) статтями 191 (крім випадку, передбаченого пунктом 2 частини третьої цієї статті) та 364 Кримінального кодексу України, за умови що розмір предмета такого кримінального правопорушення або завданої ним шкоди становить від п'ятисот до двох тисяч розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на час вчинення кримінального правопорушення, та його вчинено службовою особою державного органу, органу місцевого самоврядування, суб'єкта господарювання, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків, та досудове розслідування такого кримінального правопорушення не віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань чи Національного антикорупційного бюро України.

Якщо під час розслідування кримінальних правопорушень, зазначених у пунктах 1, 2 і 3 цієї частини, будуть встановлені кримінальні правопорушення, передбачені статтями 192, 358, 366, 369 Кримінального кодексу України, вчинені особою, стосовно якої здійснюється досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані з кримінальними правопорушеннями, вчиненими особою, стосовно якої здійснюється досудове розслідування, такі правопорушення можуть розслідуватися детективами органів Бюро економічної безпеки України, у разі якщо досудове розслідування таких кримінальних правопорушень не віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань чи Національного антикорупційного бюро України.

Таким чином, розслідувати кримінальне правопорушення передбачене ч. 1 ст. 366 КК України детективи БЕБУ уповноважені, так як підслідність вказаної статті є альтернативною.

Крім того, у разі внесення вказаного кримінального правопорушення відповідно до вимог КПК до ЄРДР, орган досудового розслідування зобов'язаний здійснювати досудове розслідування до того часу поки прокурор не визначить підслідність.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 6

Ситников Олександр Анатолійович

Підпис

Практичне завдання (професійні уміння та навички). 16.04.2025 / Сторінка 5 з 10

Ризики у сфері зовнішньоекономічної діяльності:

1. Ухилення від сплати загальнообов'язкових платежів (податків, мита тощо)

Процес: подання до митних органів недостовірних (підробних) документів,

Обставина: заниження митної вартості товарів,

недостатній контроль з боку митних та правоохоронних органів

Наслідок: тінізація економіки, недоотримання бюджетом необхідних платежів.

2. Товарна контрабанда:

Процес: подання до митних органів недостовірних даних щодо кількості, якості, ваги або вартості товарів (підробка інвойсів, брїфів, сертифікатів якості тощо)

Обставина: провезення частини товарів поза митним контролем, або під виглядом іншого товару, безконтрольне використання неякісної продукції (завезення брендового одягу під виглядом секондхенду наприклад)

Наслідок: недоотримання митних та інших платежів, викривлення торговельного балансу, тінізація економіки.

3. Порушення під час експорту продукції (наприклад зернових)

Процес: купівля продукції за готівку без сплати податків та подальший її продаж за кордон через підконтрольного нерезидента (можливо з ознаками фіктивності) з підробкою необхідних документів, без фактичної оплати за контрактами.

Обставина: недостатній контроль та взаємодія з боку контролюючих органів, відсутність кримінальної відповідальності за неповернення валютної виручки, або слабка відповідальність за фіктивне підприємництво.

Наслідок: несплата податків в Україні, неповернення валютної виручки та її протиправне використання в тіньовому секторі економіки.

4. Легалізація майна та злочинних доходів від протиправних зовнішньоекономічних операцій.

Процес: продаж ввезеного контрабандою товару за готівку без сплати податків, використання готівки наприклад на придбання зернових, експорт зернових без фактичної оплати за валютним контрактом, легалізація нерезидентом коштів шляхом придбання іншої групи товарів або декларування надприбутків за кордоном, або придбання майна для організаторів схеми.

Обставина: слабкий фінансовий контроль за готівковими (тіньовими) операціями, а також за операціями за кордоном, недостатньо врегульовані механізми блокування товарів сумнівного походження, недостатня взаємодія та обмін інформацією між контролюючими органами, корупційна складова.

Наслідок: недоотримання коштів державним бюджетом, підвищення корупційних процесів та ризиків (через можливість використання злочинних доходів), відтік капіталів за кордон.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 7

Джерела інформації:

Інформація з баз даних ДПСУ (АІС «Податковий блок», реєстр податкових накладних, 1ДФ, картка платника податків, матеріали податкових перевірок тощо).

Інформація з баз даних ДМСУ (щодо здійснення зовнішньоекономічних контрактів, контракти, інвойси, сертифікати якості, походження товарів, наявні експертні висновки, спрацювання ризиків АСАУР/СУР, складання адміністративних протоколів, вилучення товарів тощо).

Інформація з ЄДРПОУ, реєстру нерухомості, транспортних засобів, реєстру довіреностей, інших відкритих реєстрів.

Інформація з баз даних Держприкордонслужби України.

Банківська таємниця (інформація з банківських установ у тому числі рух грошових коштів по рахунках).

Дані Мінекономіки, Мінагрополітики - офіційні статистичні дані, ціни на товари, аналітичні звіти, узагальнення тощо.

Міжнародні економічні звіти.

Інформація з відкритих міжнародних баз даних або реєстрів (рух кораблів, літаків тощо).

Аналіз законодавства на нормативно-правових актів (МКУ, ПКУ, Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», внутрішні нормативні акти щодо співпраці Податкової, Митниці з іншими правоохоронними органами, листи орієнтування, вжиті заходи тощо).

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 8

Конкретні економічні показники:

Загальна кількість проведених операцій з ПДВ за звітній період

Кількість зареєстрованих податкових накладних

Сума сплачених податків, зборів та інших обов'язкових платежів

Кількість працевлаштованих на підприємстві осіб, наявність основних засобів, техніки або транспорту, складських приміщень, наявність ліцензій, оренда землі тощо.

Загальна кількість проведених зовнішньоекономічних операцій

Сума сплаченого мита

Суми, призначення платежу, контрагенти, що пройшли по рахунках підприємства

Суми встановлених операцій проведених за готівку

Кількість операцій проведених без відображення в податковій звітності

Суми коштів перераховані на рахунки нерезидентів, а також їх призначення.

Операції проведені без ПДВ (поворотна або безповоротна фінансові допомоги).

Операції проведені зі зміною призначення платежів (міскодінгові операції).

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 9

Ухилення від сплати загальнообов'язкових платежів (податків, мита тощо) – 5.

Недоотримання коштів у бюджет призводить до економічної слабкості країни, та неможливості елементарного виконання бюджетних планів і цей фактор присутній майже у всіх економічних сферах, тому це одна з найбільших загроз економічній безпеці країни.

Товарна контрабанда – 5.

Дуже негативне явище, яке сприяє процвітанню тіньового сектору економіки в країні, також бюджет недоотримує податки та збори та зростають корупційні ризики на митниці.

Порушення під час експорту продукції (наприклад зернових) – 3.

Призводить до тінізації економіки, неповернення валютної виручки, зменшенню сплати податків.

Легалізація майна та злочинних доходів від протиправних зовнішньоекономічних операцій – 3.

Призводить до відтоку капіталу з країни, за рахунок коштів підживлюється корупційна складова в країні, злочинні кошти надають можливість злочинцям їх вкладати в законні сфери діяльності (бізнес, активи) та в подальшому контролювати певні напрямки діяльності, фінансувати потрібні партії, впливати на процеси країни.

ВІДПОВІДЬ НА ПИТАННЯ № 10

Ухилення від сплати загальнообов'язкових платежів (податків, мита тощо)

Сформувані по сферах аналітичні матеріали з метою оцінювання загроз та ризиків вчинення (зростання кількості) кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності.

Активізація розслідування за всіма кримінальними провадженнями зазначеної категорії. Та проведення дієвих заходів недопущення та попередження вчинення злочинів у майбутньому.

Проведення інформаційно-пошукової та аналітично-інформаційної роботи з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України. Направлення відповідних рекомендацій до органів.

Товарна контрабанда

Покращення ефективності у взаємодії з Митними та Податковими органами.

підготовка необхідних аналітичних продуктів та рекомендацій.

Порушення під час експорту продукції (наприклад зернових)

Покращення ефективності в роботі з іншими державними, контролюючими органами шляхом підписання відповідних меморандумів про співпрацю.

Створення спільних робочих груп, підготовка необхідних аналітичних продуктів та рекомендацій.

Легалізація майна та злочинних доходів від протиправних зовнішньоекономічних операцій

Посилення роботи з державною службою фінансового моніторингу України, налагодження міжнародного співробітництва з компетентними органами іноземних держав на підставі законів та міжнародних договорів України.